

סיכום פרשת כי תבוא

פרק כ"ו: מצוות ביכורים, ביעור וידי מעשרות, בני ישראל בחרו בה' וה' בחר בהם

פסוקים א' - י"א כאשר תבוא אל ארץ ישראל, רק לאחר שתכבשו אותה ויחלקו לכל אחד את נחלתו מתחייב בביכורים, בשעה שרואה פרי שביכר מפירות שבעת המינים כורך עליו חוט לסימן ואומר "הרי אלו ביכורים", ואחר כך תקח את הפירות המסומנים ותשים בסל ותעלה אותם לבית המקדש.

דיני
ביכורים

ותבוא אל הכהן שיהיה בזמן ההוא (אפילו שאינו חשוב כ"כ) ותאמר לו דברי שבח והודאה לה' משום שאינך כפוי טובה, ומהמילה "היום" לומדים שרק פעם בשנה מביאים ביכורים, וכך תאמר: בפרי הזה שאני מביא אני מודה היום לפני ה' על שהביאני לא"י שנשבע לאבותינו לתת לנו.

והכהן יכניס את ידו תחת יד הבעלים שמחזיק את הסל עם הפירות ויניף אותו, ואח"כ יניח את הסל לפני המזבח להראות שהביכורים לה' במתנה.

ולאחר מכן נוטל הבעלים שוב את הסל ואוחזו בידו ואומר בקול רם **"ארנני אובד אבי"** - לבן הארמי שרצה לאבד את יעקב אבינו, ונחשב לו כאילו איבד אותו משום שבגויים ה' מצרף מחשבה למעשה, **"וירד מצרימה ויגר שם כנותי נועט ויהי שם לגוי גדול עצום ורב"** - לאחמ"כ היו עוד שרצו לכלותינו, ויעקב אבינו ירד למצרים בשבעים נפש ובנ"י גדלו במצרים והתרבו, **"וירעו אותנו המצרים וכו', ויביאינו אל הנוקם הזה"** - בית המקדש, **"ויתן לנו את הארץ הזאת וכו'"** - ארץ ישראל. ועכשיו כדי להודות לה' הבאתי את הפירות הראשונים להראות שזה בחסד ה'.

ולאחר מכן מניף שוב את הסל, ומניחו לפני המזבח ומשתחוה בפישוט ידים ורגלים והולך.

ובזמן הבאת ביכורים תשמח על כל הטובות שה' נתן לך, ומכאן למדו שזמן הבאת ביכורים הוא בין חג השבועות לחג הסוכות שאז אדם מלקט את תבואתו ופירותיו, אמנם גם לאחר חג הסוכות מביא אך אינו קורא את הפרשה משום שכבר אינו זמן שמחה.

וכן הלוי מביא ביכורים, ויכול לומר "האדמה אשר נתת לי" אם נטעו בתוך עריהם שקיבלו נחלה, והגר מביא ביכורים אך אינו קורא משום שאינו יכול לומר "אשר נשבע ה' לאבותינו", שאבותיו גויים.

פסוקים י"ב - ט"ז כשתגמור להפריש את המעשרות של השנה השלישית שנוהג בה רק מעשר אחד (מתוך שני המעשרות שהיו בשנה שלפניה, משום שבמקום מעשר שני ניתן מעשר עני) והוא מעשר ראשון, דהיינו בערב פסח של שנה רביעית, תתן ללוי את המעשר ראשון, ולגר ליתום ולא למנה ולעניים את המעשר עני, ואין צריך להעלותם לירושלים אלא הם יכולים לאכלם בשעריך, ותתן להם כדי שיעור שביעה שהוא לא פחות מחצי קב חיטים.

ביעור
מעשרות

ולאחר שתגמור להוציא מביתך את כל המעשרות, תתווה ותאמר לפני ה':

הביאור	היודוי
העליתי לירושלים את המעשר שני ואת הנטע רבעי.	"בערתי הקודש מן הבית"
נתתי לכהן את התרומה וביכורים.	"וגם"
נתתי ללוי את המעשר ראשון.	"נתתיו ללוי"
נתתי להם את המעשר עני.	"לגר ליתום ולא למנה"
נתתי את המעשרות כסדרן ולא הקדמתי תרומה לביכורים, ומעשר לתרומה.	"ככל מצוותיך"
לא הפרשתי ממין על שאינו מינו, או מהחדש על הישן.	"לא עברתי ממצותיך"
ולא שכחתי לברך על הפרשה של המעשרות.	"ולא שכחתי"
לא אכלתי מעשר שני כשהייתי אונן על מת.	"לא אכלתי באני ממנו"
ולא ביערתי את המע"ש בטומאה (כשאני טמא והתרומה טהורה, או שהתרומה טמאה ואני טהור).	"ולא בערתי ממנו בטמא"
לא נתתי מכסף מעשר שני לארון למת ולתכריכים.	"ולא נתתי ממנו למת"
והבאתי את המעשר לבית המקדש.	"שמעתי בקול ה' אלקי"
שמחתי במעשר, ושימחתי בו אחרים.	"עשיתי ככל אשר צויתני"
אנחנו עשינו מה שהקב"ה גזר עלינו, ומבקשים מה' שיעשה לנו את שהבטיח לנו בפ' בחוקותי ונתתי גשמיכם וכו' ויברך אותנו ואת האדמה.	"השקיפה ממעון קדשך"

פסוקים ט"ז - י"ט משה רבינו פונה לעם ישראל ואומר להם: בכל יום יהיו מצוות התורה בעיניכם חדשים כאילו שהיום ה' ציווה אתכם את החוקים והמשפטים, ותשמור ותעשה אותם בכל לבבך ובכל נפשך, וכאשר מביא ביכורים יוצאת בת קול ומברכת אותו שיזכה להביא גם בשנה הבאה.

הקשר
בין ה'
לעם
ישראל

ומוסיף ואומר להם: את ה' הבדלתם היום מכל אלוהי הניכר בג' דברים: א) שיהיה לכם לאלוקים. ב) ללכת בדרכיו. ג) לשמור את המצוות. וה' הבדיל אתכם מכל העמים בארבעה דברים מידה כנגד מידה, א) שתהיו לו עם סגולה. ב) נתן לכם את המצוות. ג) שתהיו עליון מעל כל הגויים, וממילא יהיה לכם תהילה שהגויים ישבחו אתכם, ויתפרסם השם שלכם, ותוכלו להתפאר על הגויים. ד) שתהיו עם קדוש כמו שה' הבטיח.

פרק כ"ז: משה מצווה את בני" להקים אבנים בירדן ובהר עיבל, מצווה את סדר אמירת הקללות

והברכות

פסוקים א' - י' מכיוון שמשה ידע שלאחריו יהושע ינהיג את העם, לפיכך ציווה לבני ישראל שישמרו את המצוות ואת מצוות "הקמת האבנים" שהוא מצווה אותם היום בציווי ה', ביום שתעברו את הירדן להיכנס לא"י, תעמידו בתוך הירדן י"ב אבנים גדולות לזיכרון על הנס שנעצרו המים, ותקחו עוד י"ב אבנים גדולות ותקחו אותם להר עיבל ושם תבנו מהם מזבח ותמשחו את האבנים בסיד, והמזבח אסור להניף עליו ברזל אלא יבנה מאבנים שלימות, ותקריבו על המזבח שלמים ותשמחו על הברית שה' כורת עמכם בהר גריזים ובהר עיבל, ולאחר מכן תכתבו עליהם את כל ספר התורה בשבעים לשון (ע"י מעשה ניסים), ובספר יהושע מסופר שכן עשו, ולאחר מכן קילפו את הסיד ולקחו את האבנים לגלגל וקבעום שם.

הקמת
האבנים
בירדן
ובהר
עיבל

וידבר משה והכהנים שיצאו משבט לוי, שהצטרפו אליו משום שהם יהיו גם בהר גריזים ובהר עיבל, ובתחילה הכהנים אמרו לעם ישראל להקשיב ולשמוע, ולהחשיב כל יום כאילו היום נכנסתם לברית עם ה', ולכן עליכם לשמוע בקול ה' ולקיים את כל מצוות התורה.

פסוקים י"א - כ"ז משה מצווה שהשבטים שמעון, לוי (הנשים והטף ואלו שלא ראויים לשרת), יהודה, יששכר, יוסף ובנימין יעמדו על הר גריזים בזמן הברכה, והשבטים ראובן, גד, אשר, זבולון, דן ונפתלי יעמדו על הר עיבל בזמן הקללה, והלויים וארון ברית ה' עומדים למטה בין ב' ההרים, כשפניהם להר גריזים והלויים אומרים בקול רם "ברוך האיש אשר לא יעשה פסל ומסכה וכו'", וכולם עונים אמן, והלויים הופכים את פניהם כלפי הר עיבל ואומרים "ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה וכו'" וכולם עונים אמן, וכך היה הסדר בכל הקללות, והוזכרו בתורה רק הקללות ללא הברכות מפני שהם העיקר שהיו צריכים לקבל את התורה באלה.

הברכות
והקללות
וסדריהם

וכל הקללות הללו הם על דברים שעושים אותם בסתר, כי על עבירות שבגלוי ב"ד מענישים ואין צריך לקלל עליהם.

ביאורה	הקללה	
ארור מי שיעשה או יקנה פסל או דמות אדם, שזה תועבת ה' ושם את הפסל בסתר כדי שלא יתפסוהו בי"ד, ויעבוד לו.	ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת ה' מעשה ידי חרש ושם בסתר	1
מקולל מי שמזלזל בהוריו (גם דבר זה עושים בד"כ בסתר).	ארור מקלה אביו ואמו	2
שמזיז את הגדר בינו לבין חצר חבירו וגוזל את חלקו, (בד"כ נעשה בסתר)	ארור מסיג גבול רעהו	3
מקולל מי שנותן עצה רעה לאדם שאינו מבין בדבר.	ארור משגה עור בדרך	4
מקולל מי שמטה משפט של גר, יתום או אלמנה שאין להם כח לפרסם את העוולה.	ארור מטה משפט גר יתום ואלמנה	5
מקולל מי שמתחתן עם אשת אביו שאינה אמו.	ארור שוכב עם אשת אביו כי גלה כנף אביו	6
מקולל מי שמתחתן עם בהמה.	ארור שכב עם כל בהמה	7
מקולל מי שמתחתן עם אחותו מאבא או מאמא.	ארור שכב עם אחותו בת אביו או בת אמו	8
מקולל מי שמתחתן עם חמותו.	ארור שכב עם חותנתו	9
מקולל מי שמדבר לשון הרע על חברו.	ארור מכה רעהו בסתר	10
מי שלוקח שוחד להעיד שקר שיהרגו נפש של אדם נקי מעבירה.	ארור לוקח שוחד להכות דם נפש נקי	11
מקולל מי שלא יקבל על עצמו לקיים את כל מצוות התורה הזאת.	ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם	12

והיו 11 ארורים כנגד כל השבטים, והקללה ה - 12 כנגד כל השבטים, וכנגד שמעון לא היה ארו, משום שלא היה בדעת משה לברכו לפני מותו מפני מעשה זמרי.

הברכות
שמה
בירך

פרק כ"ח: משה מבנים את בני" בברית עם ה', ואומר להם את הברכות אם יקיימו את המצוות,

והקללות אם לא יקיימו את המצוות, וביחד צ"ח קללות

פסוקים א' - י"ד משה כורת עם בני ישראל ברית, שאם תשמע בקול ה' לשמור את כל המצוות שהוא מצווך היום, אז ה' יתן אותך עליון על כל העמים. ובאו עליך כל הברכות האלה וישיגו אותך בלי שתתיגע לרדוף אחריהם:

ברוך אתה בעיר - במשא ומתן, ובשדה - תצליח בזריעה ובנטיעה. ברוך פרי בטןך - הבנים, ופרי אדמתך ופרי בהמתך, ולדות בקרך ועשתרות צאנך (עשתרות - נקראות כך, על שם שמעשירות את בעליהם ומחזיקות אותם כעשתרות שהם סלעים חזקים).

ברוכים טנאך - פרותיך, (או דבר לח שאתה מסנן בסלים), ומשארתיך - כל מה שאינו זב כמו עיסה בכלי.

ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך - שתהיה יציאתך מן העולם כביאתך אליו - בלא חטא.

ה' יתן את האויבים מוכים לפניך במלחמה, ומרוב בהלה הם יברחו בשבעה דרכים.

ה' יתן ברכה באוצרותיך הסמויים מן העין, ובכל מלאכתך שתשרה בה ידך. ויברך אותך בארץ שנתן לך.

ה' יעמיד אותך לו לעם קדוש כמו שנשבע לך, בגלל שאתה שומר את מצותיו והולך בדרכיו, ויראו כולם שיד ה' עליך ויפחדו ממך.

וה' יתן לך טובה יתירה בפרי בטנך ובפרי אדמתך בא"י, וה' יפתח את השמים ויוריד לך גשם בזמן שהאדמה צריכה, וע"י זה יהיה לך ברכה בכל מעשה ידך, ומכיוון שממונך יתברך ויתרבה תלוה כסף להרבה גוים, ולא תצטרך ללוות כסף מאף אחד.

וה' יתן אותך לראש ולא לזנב, ותהיה תמיד רק למעלה, אך כל הברכות האלו יתקיימו בך רק אם תשמע אל מצוות ה' ותשמור ותקיים אותם, וכאשר לא תסור מהדברים האלו אשר אני מצווה אתכם היום ימין ושמאל ללכת ולעבוד ע"ז, ואם תעבדו ע"ז זה נחשב שסרת מכל הדברים וה' לא רוצה את המצוות.

פסוקים ט"ז - ט"ט אך אם לא תשמעו בקול ה' יתקיימו בכם צ"ח הקללות האלו אשר נתקיימו בזמן חורבן ביהמ"ק השני, וקללות אלו משה מפי עצמו אמרן ולכן הוא הקל בהם ואמר אותם בלשון יחיד, לעומת הקללות שבפרשת בחוקותי שנאמרו מפי ה', שנאמרו בלשון רבים.

מקולל אתה בעיר במשא ומתן, ומקולל אתה בשדה בזריעה ובנטיעה, הדברים שאתה שם בסלים ואינם זבים יהיו מקוללים, ומקוללים פירותיך והדברים הלחים שאתה מסנן בסלים.

הקללות
שמה
קילל

מקולל פרי בטנך - הבנים, מקוללים פרותיך, וכן מקוללים ולדות בקרך ועשתרות צאנך (עשתרות - על שם שמעשירות את בעליהם ומחזיקות אותם כעשתרות שהם סלעים חזקים).

מקולל בואך לעולם ומקולל צאתך מהעולם, דהיינו שכשם שנולדת בלא זכויות תמות בלא זכויות.

ה' ישלח בך את המארה - החסרון והמגרעת בממונך, עד שתישמד ותאבד מהעולם בגלל שעזבת את ה'.

ה' יכה אותך בדבר עד שתמות, ויכה אותך בשחפת - מחלה שהבשר נשחף ונפוח, ובקדחת - מחלה שגוף האדם נעשה רותח, ובדלקת - מחלה שבה גוף האדם נעשה רותח יותר מקדחת, ובחרחור - מחלה שבה הגוף מתחמם מבפנים והאדם כל הזמן צמא, ובחרב - שתמות במלחמה, ובשדפון - רוח חמה שמייבשת את התבואה, ובירקון - יובש, שבו התבואה נובלת ונעשית ירוקה, וירדפו אותך המכות האלו עד שתאבד.

השמים יהיו קשים כנחושת שמזיעה, והארץ תהיה יבישה לגמרי כברזל ולא תניב פירות, ובקללה זו הקל משה רבינו ביחס לקללה שנאמרה בפרשת בחוקותי שהשמים יהיו יבשים כברזל והארץ תזיע כנחושת ומתוך כך יהיה יובש בעולם והארץ תזיע ותרקיב את הפירות, ואילו כאן השמים יזיעו ולא יהיה יובש של אבדון, והארץ לא תזיע ולא ירקבו הפירות.

ה' ינשב רוח שתעיף אבק ועפר על העשבים לאחר המטר המועט, וכל העפר והאבק ידבק בעשבים הלחים, והם ירקבו, עד שתאבד.

יתנך ה' להיות מוכה לפני אויביך, בדרך אחת תצא למלחמה, ותנוס מפניהם בשבעה דרכים מרוב בהלה, וכל העמים שישמעו את מכותי יזועו ויפחדו שלא יבואו גם עליהם.

אם תמות במלחמה נבלתך תהיה מאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ ואין מי שיבריח אותם מלאכול את בשר המתים.

יכה אותך ה' בשחין מצרים - לח מבפנים ויבש מבחוץ, ובטחורים - חולי מעיים, ובגרב ובחרס - שחין לח ושחין יבש כחרס, ולא תוכל להירפא משום שהתרופה לשחין היבש מזיקה לשחין הלח, ותרופת השחין הלח מזיקה לשחין היבש.

יכה ה' אותך בשגעון - שתהיה משוגע, ובעוורון - סמיות הלב, ובתמהון לבב - אוטם הלב, ותהיה נבוך ולא תבין מה קורה ולא תדע מה לעשות, ותהיה אובד עצות עד שתמשש בצהרים כמו שהעיוור ממשש בחושך, ולא תהיה לך הצלחה במעשיך, ותהיה עשוק וגזול תמיד מאויביך ואין מי שיעזור לך.

תארס אשה והאויב שלך יתחתן עמה, תבנה בית, ולא תזכה לשבת בו כי האויבים יגזלוהו ממך, תטע כרם, ולא תזכה לחלל אותו כי האויבים יאכלוהו, השור שלך יטבח לעיניך, ולא תאכל ממנו אלא האויבים, החמור שלך ייגזל על ידי האויב ולא יושב אליך, צאנך יהיו נתונים ביד אויביך, ולא יהיה לך מי שיושיעך ויחזירם לך.

בניך ובנותיך ילקחו בשבי וינתנו לעם אחר, ועיניך רואות ומצפות שישובו ואינך יכול לעשות דבר.

את כל פרותיך ויגיע כפיך ושאר רכושך יאכל עם אחר שיבוא מרחוק ולא הכרת אותו, ותהיה רק עשוק - גזול בממונך, ורצוף - שבור בנפשך, ותהיה משוגע מהצרות שייגיעוך ותראה אותם.

יכה ה' אותך בשחין רע על הברכיים שכרעת בהם לעבירה, ובשוקיים שרצת עמם לעבירה, ולא תוכל להרפא ממנו והוא יתפשט מכף רגלך עד ראשך.

ה' יוליך אותך ואת מלכך שתמליך עליך, לעם שאתה ואבותיך לא מכירים ותעבוד שם לגויים שהם עובדים לאלהים אחרים שעשויים מעץ ואבן.

ומכיוון שיבואו עליך כל הצרות האלו תהיה בעיני הגויים לתמיהה ולפליאה, וכשתבוא מכה על אדם ימשילו שזה כמו שלקה היהודי, וידברו על כך בכל המקומות שה' יוליך אתכם לשם.

תזרע הרבה תבואה ותקצור מעט פירות כי הארבה יאכל את תבואתך, תטע כרמים ויין לא תשתה מהם ולא יהיה לך לאגור לשנים הבאות כי התולעת תאכל אותם, יהיה לך זיתים לרוב ושמן לא תסוך כי העצים ישילו את פרותיהם, תלד בנים ובנות, אבל הם לא יהיו לך, כי ילכו בשבי, את כל עציך ופרי אדמתך, יאכלו הארבה.

הגוי שיהיה אצלך יעלה מעלה מעלה, ואתה תרד מטה מטה, הוא ילוה לך כסף ואתה לא תוכל להלוות לו כי תהיה עני, ולכן הוא יהיה לראש, ואתה תהיה לזנב.

וכל הקללות האלו ישיגוך, מפני שלא שמעת בקול ה' אלוקיך לשמור את המצוות, ויהיו בך הקללות לסימן ולמופת, גם בזרעך עד עולם אם הם ינהגו כמוך, בגלל שלא עבדת את ה' בשמחה ובטוב לבב מרוב כל שהיה

לך, ולכן מידה כנגד מידה תעבוד את אויביך שה' ישלח בך, והם ירעיבוך ויצמיאוך וישאירו אותך בעירום ובחוסר כל, ויתנו עליך האויבים עול ברזל על צוארך עד שישמיד אותך.

ה' יביא עליך גוי מרחוק פתאום במהירות כמו הנשר, ולא תבין את לשונו ולא תוכל להתחנן על נפשך, ואפילו אם תנסה להתחנן אליו הוא לא ישמע אליך כי הוא עז פנים שלא ירחם על זקן ונער.

והגוי הזה יאכל את כל פרי בהמתך ופרי אדמתך עד שתשמד ותאבד, ולא ישאיר לך מהתבואה ומהיין והשמן, וכן מוולדות הבקר ומעדרי צאנך, עד שיאביד אותך.

ויבנה מצור בכל שעריך, עד שיכבוש את החומות הגבוהות והבצורות שאתה בוטח בהם, וייצר לך בכל עריך בארץ ישראל, עד שתאכל את בשר בניך ובנותיך שה' נתן לך מחמת המצור והמצוק שהאויבים יציקו לך.

האיש המפונק שבך שדעתו קצה בדבר מיאוס, ימתק לו בשר בניו ובנותיו עד שתרע עינו באחיו ובאשת חיקו וביתר בניו מלתת להם מבשר בניו שיאכל מפני שלא נשאר לו כלום מרוב צרות.

וכן האישה המפונקת בך שלא נסתה להציג את כף רגלה על הארץ, גם תרע עינה בבעלה ובילדיה הגדולים והקטנים, ולא תתן לאחד מהם את בשר אחיו, וכל הקללות האלו יחולו אם לא תשמור לעשות את כל התורה ולירא את ה' אלוהיך.

והבדיל ה' את מכותיך משאר מיני מכות המצויות בטבע, והם יהיו מכות גדולות ונאמנות וחליים רעים שאין להם תרופה, והם נאמנים לקיים את שליחותם מהשמים, וה' ישוב להביא עליך את עשרת המכות שהיו במצרים שפחדת מהם, והם ידבקו בך, ומלבד זה גם כל מחלה ומכה שלא כתובה במפורש בתורה יעלה ה' עליך עד שתישמד.

ונשאתם מעט במקום זה שהייתם רבים ככוכבי השמים, בגלל שלא שמעתם בקול ה'.

וכמו שה' שמח להטיב לך כששמעתם בקולו, כך ה' ישיש עליך את אויביך להרע לכם, ותהיו עקורים ומגורשים מעל האדמה שאתם באים לרשת אותה.

ה' יפיצכם בכל העמים מקצה העולם ועד קצה העולם, ותעבוד שם את הגוים שעובדים לאילילים, ותצטרך להעלות להם מס בכל שנה ושנה, וכשתהיה בגלות לא יהיה לך מרגוע ולא מנוח לכף רגליך אלא תהיה נע ונד, וה' יתן לך לב מפוחד ומבוהל ותצפה לישועה, אבל היא לא תבוא, והחיים שלך כל הזמן יהיו בספק שמא יהרגוך ותפחד ביום ובלילה ולא תאמין שתמשיך לחיות, בבוקר תאמר מי יתן ערב ובערב תאמר מי יתן בקר - שכל הזמן הצרות מתחזקות, ולכן תרצה כל פעם שיהיה הערב של אתמול והבוקר של היום, מרוב פחד מהצרות וממראה עיניך שתראה.

וה' יחזיר אותך באניות למצרים בדרך שה' אמר לך שלא תוסיף לשוב לשם, ושם תרצו להימכר לעבדים בכדי שיהיה לכם אוכל, ולא יקנו אתכם.

אלו הברכות והקללות שה' צוה את משה לכרות עם בני ישראל, חוץ מהברית שכרת בחורב (בפ' בחוקות).

פרק כ"ט: משה קורא לבני ישראל להבניסם בברית ה' ומספר להם שלאחר מ' שנה במדבר שראו את נפלאות ה' הם ראויים לעבוד בברית ה' ולהיכנס לארץ ישראל

פסוקים א' - ח' אחרי שהשלים משה לומר לבני ישראל את התוכחות, הוא קרא להם והזכיר להם את הטובות שה' עשה להם, ואמר להם שאתם ראיתם את כל אשר עשה ה' לתושבי מצרים ולפרעה, את הנסיונות הגדולות, והאותות כגון המים שנהפכו לדם, והמכות המופלאות, וה' לא נתן לכם לב להכיר את חסדיו ולהידבק בו, ולא עיניי להתעורר ע"י ראיתם, ואזניי לשמוע את דברי ה' עד היום הזה, שבאותו יום שהיה יום פטירתו של משה הוא נתן את ספר התורה לבני לוי ובאו כל ישראל ואמרו לו הרי גם אננו עמדנו בהר סיני וקיבלנו את התורה, ומדוע אתה משליט את שבטך על התורה, הרי יום אחד הם יאמרו לנו לא לכם ניתנה התורה אלא רק לנו, ולכן משה שמח ואמר להם היום שראיתי את חביבותכם לתורה הבנתי שאתם דבקים וחפצים בה'.

הטובות
שעשה
ה'
לישראל

ובמשך ארבעים שנה ה' הולך אתכם במדבר ובגדיכם לא בלו שענני הכבוד היו מגהצים אותם, ונעליכם לא בלו, ולחם לא אכלתם אלא את המן, וכן לא שתיתם יין ושיכר אלא רק את מי בארה של מרים, בכדי שתדעו שה' מחיה אתכם בנס, עד שהגעתם למקום הזה ויצאו סיחון ועוג להילחם עימנו וניצחנו, וחילקנו את ארצם לשבט ראובן גד ולחצי שבט מנשה, וכשם שכבשנום כך נכבוש את כל א"י.

ולפי שאתם רואים את עצמכם בגדולה, ותזהרו לא לבעט בה', פירוש נוסף: שאין אדם עומד על דעתו של רבו עד ארבעים שנה, ולכן עד היום ה' לא הקפיד עליכם, אבל עכשיו שעברו מ' שנה הוא יקפיד עליכם, ולכן תזהרו לשמור את כל דברי הברית הזאת בכדי שתצליחו בכל אשר תעשו.